

N O T A T K A

z posiedzenia Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej

Data posiedzenia: 25 lutego i 4 marca 2015 r.

Nr posiedzenia: 152

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Mieczysław Augustyn.

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (druk senacki nr 828, druki sejmowe nr 2610, 2771, 3083).
 2. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzonej w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (druk senacki nr 830; druki sejmowe nr 2515, 2701, 2701-A).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- **w dniu 25 lutego 2015 r.:**
 - senatorowie członkowie komisji: Anna Aksamit, Mieczysław Augustyn, Stanisław Kogut, Waldemar Kraska, Jan Filip Libicki, Robert Mamątow, Jan Michalski, Andżelika Możdżanowska, Andrzej Pająk,
 - oraz senator Jan Maria Jackowski,
 - **w dniu 4 marca 2015 r.:**
 - senatorowie członkowie komisji: Anna Aksamit, Mieczysław Augustyn, Robert Dowhan, Kazimierz Jaworski, Stanisław Kogut, Waldemar Kraska, Jan Filip Libicki, Robert Mamątow, Jan Michalski, Andżelika Możdżanowska, Andrzej Pająk,
 - oraz senator Marek Martynowski,
 - goście:
 - **w dniu 25 lutego 2015 r.**
 - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych Jarosław Duda,
 - podsekretarz stanu Małgorzata Marcińska,
 - zastępca dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Marzena Bartosiewicz,
 - zastępca dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych Alina Wojtowicz-Pomierna,
 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:
 - zastępca prezesa zarządu ds. finansowych Janusz Wesołowski,
 - zastępca prezesa zarządu ds. programowych Marcin Horyń,
 - dyrektor Wydziału Dofinansowań Rynku Pracy Ewa Słowik,
 - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
 - pełnomocnik rządu do spraw równego traktowania Małgorzata

Fuszara,

- Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania:
 - zastępca dyrektora biura Sylwia Spurek,
 - asystentka pełnomocnika Natalia Broniarczyk,
 - główna specjalistka Katarzyna Wolska-Wrona,
 - stażystka Magdalena Grzyb,
 - doradca ministra Eleonora Zielińska,
 - doradca ministra Jacek Kurczewski,
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - podsekretarz stanu Artur Nowak-Far,
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Andrzej Misztal,
- Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - podsekretarz stanu Monika Zbrojewska,
 - sędzia w Departamencie Legislacyjnym Rafał Kierzyńska,
- Ministerstwo Finansów:
 - starszy specjalista w Zespole do spraw z Obszaru Praca oraz Zabezpieczenie Społeczne w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Robert Woroniecki,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:
 - dyrektor Biura Ubezpieczeń Andrzej Jesionek,
- Business Centre Club:
 - ekspert Anna Dukat,
- Biuro Polityki Społecznej KK NSZZ "Solidarność":
 - specjalista Agnieszka Kochańska,
- Instytut na rzecz Kultury Prawnej „Ordo Iuris”:
 - prezes Aleksander Stępkowski,
- Stowarzyszenie „Kongres Kobiet”:
 - koordynatorka biura Agata Jankowska,
 - Halina Salgarolo,
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka:
 - Barbara Grabowska-Moroz,
- Polska Federacja Ruchów Obrony Życia:
 - członek zarządu Piotr Zajkowski,
 - przedstawiciel Paweł Grzegorzewicz,
- Krajowe Centrum Kompetencji:
 - przedstawiciel Konrad Wojterkowski,
- Sejm RP:
 - wicemarszałek Wanda Nowicka,
 - poseł Małgorzata Sadurska,
 - poseł Jan Dziędziczak,
- Kancelaria Sejmu RP:
 - doradca wicemarszałka Sejmu w Gabinetecie Marszałka Sejmu Edyta Kędziorska.
- **w dniu 4 marca 2015 r.:**
 - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:
 - pełnomocnik rządu do spraw równego traktowania Małgorzata Fuszara,
 - Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania:

- zastępca dyrektora biura Sylwia Spurek,
- asystentka pełnomocnika Natalia Broniarczyk,
- główna specjalistka Katarzyna Wolska-Wrona,
- stażystka Magdalena Grzyb,
- doradca ministra Jacek Kurczewski,
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - podsekretarz stanu Artur Nowak-Far,
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Andrzej Misztal,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - podsekretarz stanu Elżbieta Seredyn,
 - zastępca dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Marzena Bartosiewicz,
- Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - podsekretarz stanu Monika Zbrojewska,
 - naczelnik wydziału w Departamencie Legislacyjnym Rafał Kierzyńska,
- **w dniu 25 lutego 2015 r.:**
 - Kancelaria Senatu:
 - główny legislator w Biurze Legislacyjnym Bożena Langner,
 - główny legislator w Biurze Legislacyjnym Beata Mandylis.
- **w dniu 4 marca 2015 r.:**
 - Kancelaria Senatu:
 - główny legislator w Biurze Legislacyjnym Beata Mandylis.

Przebieg posiedzenia

Ad 1. Ustawa wprowadza zmiany w zakresie refundacji składek na ubezpieczenie społeczne osób niepełnosprawnych wykonujących działalność gospodarczą, niepełnosprawnych rolników lub rolników zobowiązanych do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika. O refundację będą mogły ubiegać się osoby, które opłaciły składki w całości. Refundacja nie będzie przysługiwała, jeżeli składki nie zostały opłacone w ustawowym terminie do 14 dni.

Ustawę omówił senator Jan Filip Libicki. Przypomniawszy, że rozpatrywane zmiany zapoczątkował przed kilkoma miesiącami Senat w swojej inicjatywie ustawodawczej. Sejm wprowadził już tylko niewielkie zmiany do przedłożenia senackiego, nie zmieniając meritum nowelizacji. Dzięki ustawie prezes PFRON będzie mógł rozłożyć na raty należność osobom, które nie dotrzymały terminu opłacenia składek, lub umorzyć spłatę tych zobowiązań.

Pełnomocnik rządu do spraw osób niepełnosprawnych Jarosław Duda podkreślił, że nowe regulacje są korzystne dla zainteresowanych, ale nie zwalniają ich z opłacania składek w ustawowym terminie.

Nikt z senatorów nie zgłosił się do dyskusji.

Komisja w wyniku głosowania przyjęła jednomyślnie ustawę bez poprawek.

Konkluzja: Komisja przyjęła ustawę bez poprawek (druk senacki nr 828 A).

Ad 2. Ustawę przedstawili: podsekretarz stanu w MSZ Artur Nowak-Far oraz minister Małgorzata Fuszara.

Celem konwencji jest zapobieganie i zwalczanie przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz eliminacja wszelkich form dyskryminacji kobiet. Ustawa pozwoli na

ratyfikację przez Polskę tej konwencji, która zobowiązuje państwo stronę do podjęcia wielu działań zmierzających m.in. do wsparcia wszystkich ofiar przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, do ochrony ofiar przemocy, do skutecznego ścigania i karania sprawców przemocy oraz do wspierania równości kobiet i mężczyzn.

Minister Nowak-Far podkreślił, że ratyfikacja konwencji będzie wzmacniać już istniejące w polskim prawie regulacje, a także stabilizować polskie prawo. Zwrócił uwagę, że parlament na drodze ustawowej zezwala na ratyfikację, ale może także tę samą konwencję uchylić w przyszłości, nie istnieje więc obawa, że Polska nie ma możliwości wycofania się z przedstawianych regulacji prawnych, gdyby okazało się, że ich przyjęcie jest niekorzystne.

Senator Waldemar Kraska, a także senatorowie Stanisław Kogut, Robert Mamątow i Andrzej Pająk zarzucali, że konwencja zawiera jednostronne rozwiązania prawne ograniczające zjawisko przemocy do grupy kobiet, podnosili też kwestię sprzeczności konwencji z art. 32 Konstytucji RP, który zapewnia równość wszystkim obywatelom. Senatorowie podkreślali, że konwencja pomija zjawisko przemocy wobec dzieci i osób starszych, a także wobec mężczyzn. Konwencja, ich zdaniem, uderza w polską tradycję i kulturę oraz w wiarę katolicką i wartości chrześcijańskie. Przedmiotem sporu była zawarcie w przepisach konwencji prawnej kategorii płci społeczno-kulturowej z jednoczesnym zredukowaniem znaczenia społecznego i prawnego statusu płci biologicznej. Senatorowie kwestionowali postanowienia o przyjęciu przez państwo stronę zobowiązania do wprowadzenia do programów nauczania treści o niestereotypowych rolach społeczno-kulturowych i do promowania zmian społecznych i wzorców zachowań w celu wykorzenienia uprzedzeń, zwyczajów, tradycji opartych na idei niższości kobiet i stereotypowych rolach kobiety i mężczyzny – zdaniem senatorów uderza to w instytucję rodziny opartej na małżeństwie, rozumianym zgodnie z Konstytucją RP jako związek kobiety i mężczyzny. Nadto zwracali uwagę na prerogatywy grupy ekspertów (GREVIO), którzy będą powoływani z państw stron konwencji i zobowiązani do czuwania nad wdrażaniem przez te państwa zapisów konwencji. Prerogatywy i rola GREVIO będą naruszać suwerenność państwa polskiego w zakresie stanowienia i egzekwowania prawa. Zdaniem senatorów aksjologiczne założenia konwencji mają charakter ideologiczny i neomarksistowski, a autorzy konwencji błędnie uznają stosunki władzy między kobietami a mężczyznami za strukturalne źródło przemocy wobec kobiet. Głównym źródłem przemocy w Polsce, podkreślali, jest alkoholizm, a skala przemocy na tle innych państw europejskich jest w Polsce najmniejsza. Konwencja, podnosili, zezwoli państwu na działania wymuszające zmiany społeczne i kulturowe porównywalne ze skutkami inżynierii społecznej komunistycznego państwa totalitarnego. Senator Stanisław Kogut zgłosił wniosek o odrzucenie ustawy ratyfikacyjnej. Przeciwny ratyfikacji był także senator Jan Filip Libicki. Wniosek o przyjęcie ustawy zgłosił senator Jan Michalski.

Minister Małgorzata Fuszara stwierdziła, że przedstawiane zarzuty i obawy przeciwników ratyfikacji konwencji mają źródło w jej niezrozumieniu. Zdaniem pełnomocnika rządu konwencja nie kwestionuje religii, tradycji i obyczaju, jeśli nie ma w nich cech i elementów przemocy. Chrześcijaństwo takich cech, podkreśliła, nie posiada, zatem obawy o działania wymierzone w religię i Kościół katolicki są nieuzasadnione. Konwencja, jej zdaniem, nie definiuje na nowo płci i nie kwestionuje kategorii płci biologicznej, a jedynie wzmacnia autorytetem nauki kwestię tożsamości osób pełniących niestereotypowe role społeczno-kulturowe. Przypisywana GREVIO ingerencja i wpływ na treść prawa i działania podejmowane przez państwa strony są, zdaniem minister, całkowicie nieuzasadnione. Dzięki konwencji do polskiego ustawodawstwa będą wprowadzone m.in. kategoria przemocy ekonomicznej i zakaz zbliżania się sprawców przemocy do ich ofiar.

W dyskusji oprócz zarzutu niekonstytucyjności konwencji podnoszono zarzut obarczonego błędami tłumaczenia konwencji na język polski. Minister Nowak-Far nie potwierdził tego zarzutu.

Zdaniem senatora Mieczysława Augustyna to nie konwencja jest zideologizowana, ale spojrzenie na nią i ocena krytyków ratyfikacji.

Prezes instytutu „Ordo Iuris”, prof. Aleksander Stępkowski, wystąpił przeciw ratyfikacji

konwencji. Podobne stanowisko zajęli przedstawiciele Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia. Ratyfikowanie konwencji postulowali m.in. przedstawiciele Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i Stowarzyszenia „Kongres Kobiet”.

Komisja, na wniosek senatora Mieczysława Augustyna, przerwała obrady nad ustawą do 4 marca 2015 r. z powodu wymogu obecności przedstawicieli resortów upoważnionych do reprezentowania rządu w tej sprawie na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych. Wniosek przeciwny, zgłoszony przez senatora Stanisława Koguta, nie uzyskał poparcia większości obecnych senatorów.

Na posiedzeniu komisji w dniu 4 marca 2015 r. wnioski podtrzymali: senator Stanisław Kogut – o odrzucenie ustawy ratyfikacyjnej oraz senator Jan Michalski – o przyjęcie tej ustawy.

Minister Fuszara postulowała uchwalenie ustawy, podkreślając, że walka z przemocą jest ochroną rodziny.

Wniosek senatora Stanisława Koguta, głosowany w pierwszej kolejności jako dalej idący, uzyskał w głosowaniu poparcie większości komisji.

Wniosek o przyjęcie ustawy ratyfikacyjnej został poparty przez mniejszość komisji.

Na sprawozdawcę komisji wybrano senatora Stanisława Koguta.

Na sprawozdawcę mniejszości komisji wybrano senatora Mieczysława Augustyna.

Konkluzja Komisja odrzuciła ustawę (druk senacki nr 830 D).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Opracowano w BPS/SL